

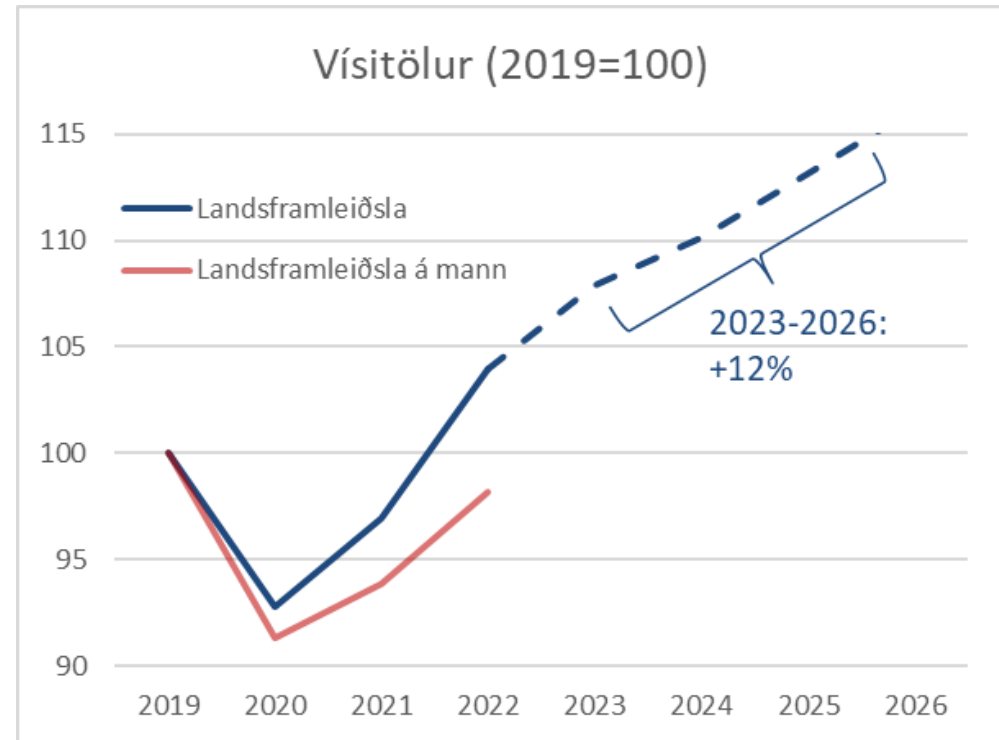
Efnahagsmál í aðdraganda kjarasamninga

Þjóðhagsráð 29. nóvember 2023

Arnaldur Sölvi Kristjánsson

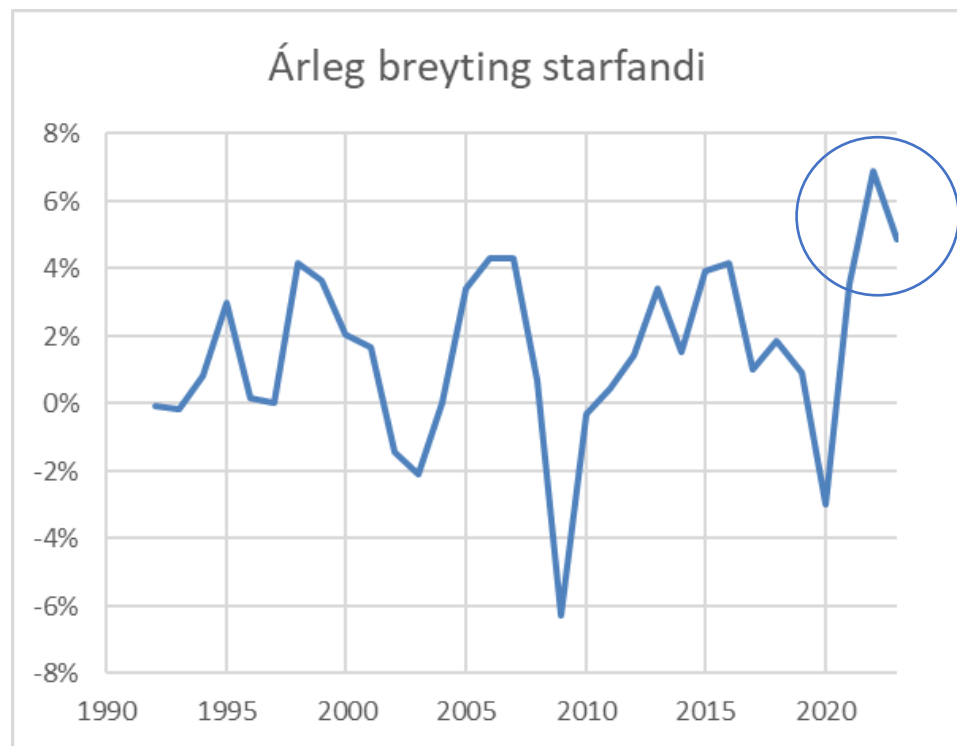
Hagvöxtur

- Hraður bati eftir Covid
- Mikil fólksfjölgun
- Sveiflur í ferðaþjónustu

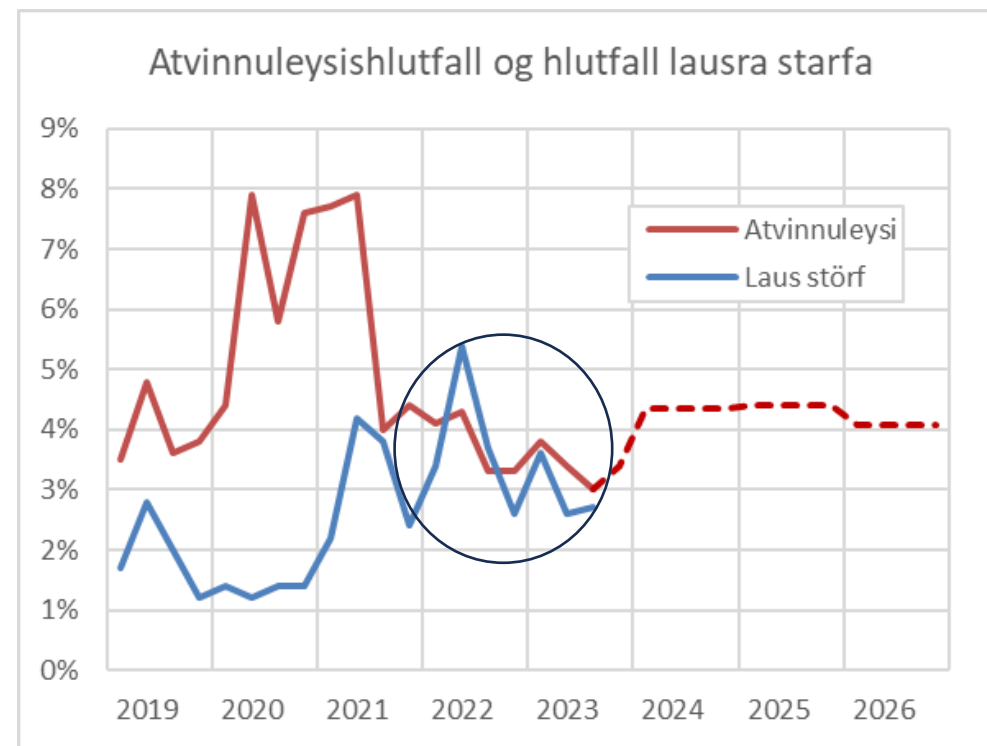

Spá (brotin lína): meðaltal af spám Arion Banka, Hagstofu Íslands, Landsbanka og Seðlabanka Íslands. Heimild: Hagstofa Íslands.

Spenna á vinnumarkaði

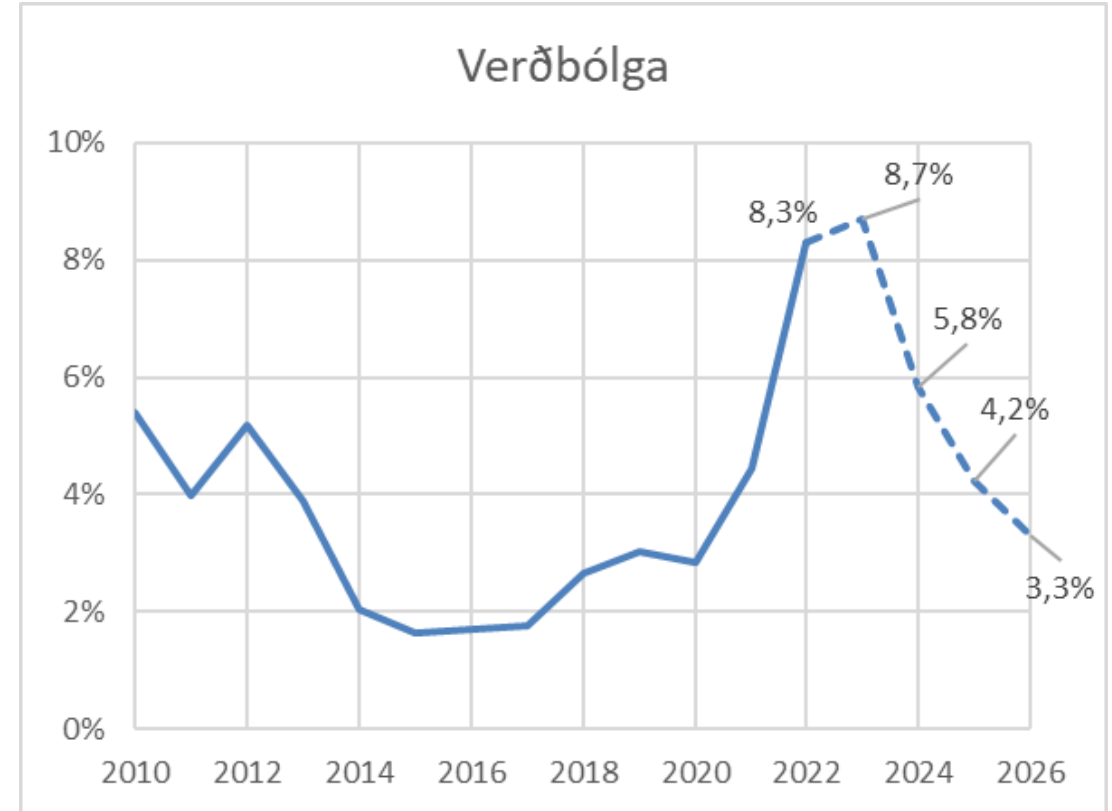
Heimild: Vinnumarkaðsrannsókn Hagstofu Íslands.

Spár: Meðaltal af spám Hagstofu Íslands og Seðlabanka Íslands.
Heimildir: Hagstofa Íslands og Seðlabanki Íslands.

Mikilli verðbólgu spáð

- Hækkun húsnæðisverðs vegur þungt
 - en áhrifin minnkað
- Töluverðar hækkanir á
 - innlendri vöru og þjónustu
 - innfluttar vörur
- Væntingar um verðbólgu eru miklar

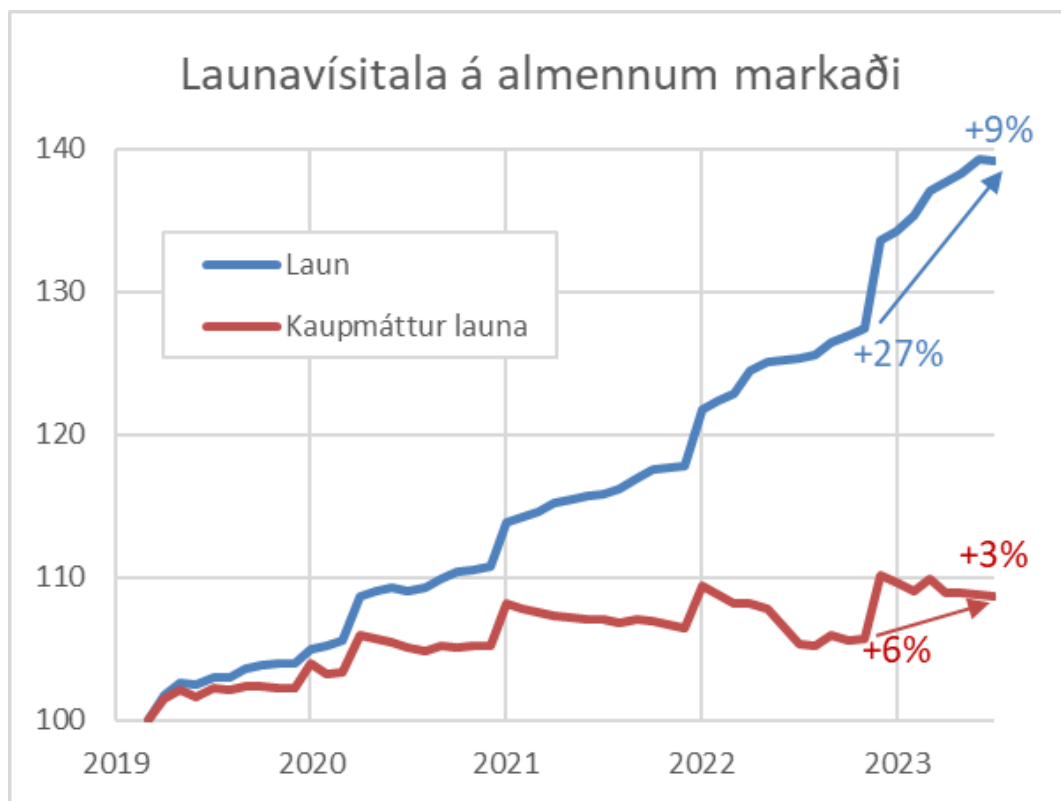

Spár: meðaltal af spám Arion Banka, Hagstofu Íslands, Landsbanka og Seðlabanka Íslands. Heimild: Hagstofa Íslands.

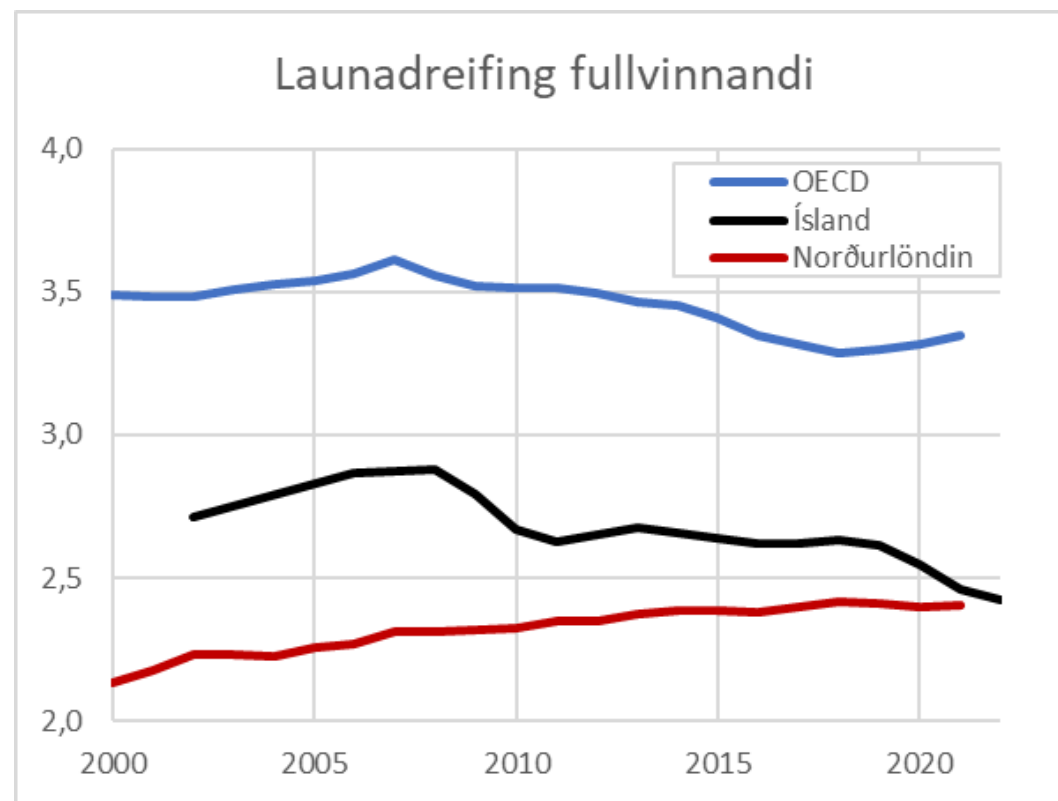
Kjarasamningar '19-'22 á almennum markaði

- Kostnaðarmat: +16% (án hagvaxtarauka)
- Krónutölusamningar
 - Lægstu laun: +23%

- Launadreifing minnkaði
 - Bæði efst og neðst í launadreifingu

Kaupmáttur m.v. vísitölu neysluverðs. Heimild: Hagstofa Íslands.

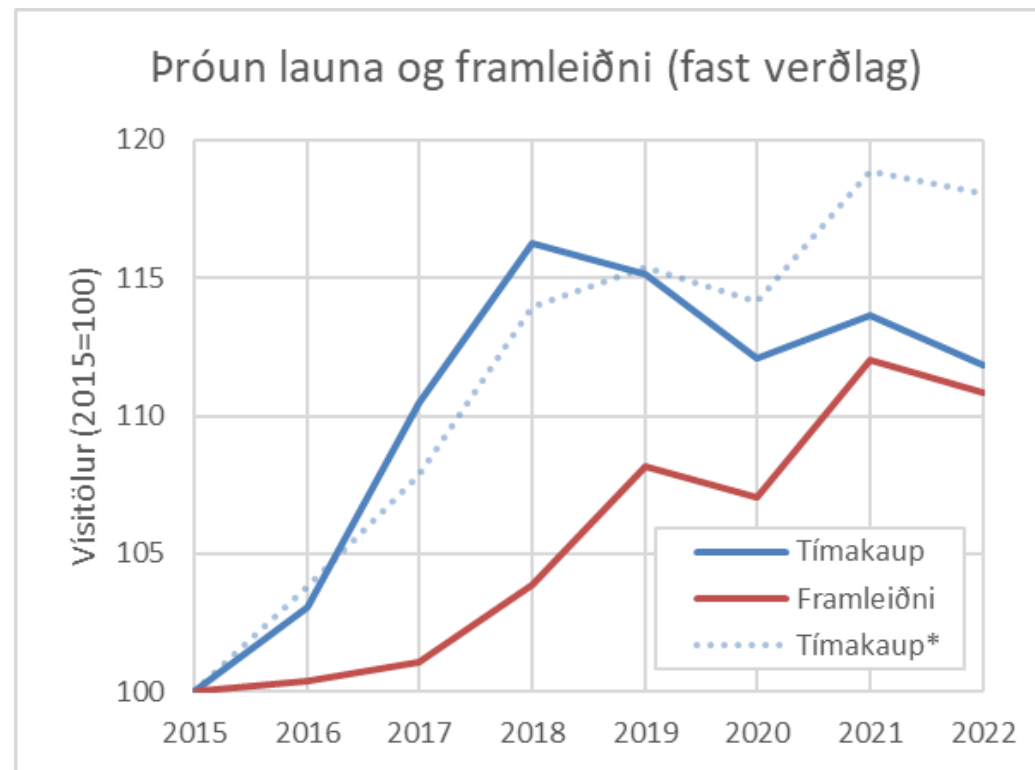
Tíundastuðull: laun við mörk efstu og neðstu tíundarhluta.
Heimildir: OECD og Hagstofa Íslands.

Þróun launa og framleiðni 2015-2022

- Framleiðni vinnuafls
 - Framleiðsla á unna stund
- Tímakaup hækkaði töluvert 2015-2022:
 - 6,0% árlega (nafnvirði)
- Bætt viðskiptakjörum '21-'22
 - Aðallega álverð
 - Að mestu gengið til baka í byrjun '23

Árleg meðalhækkun (fast verðlag):

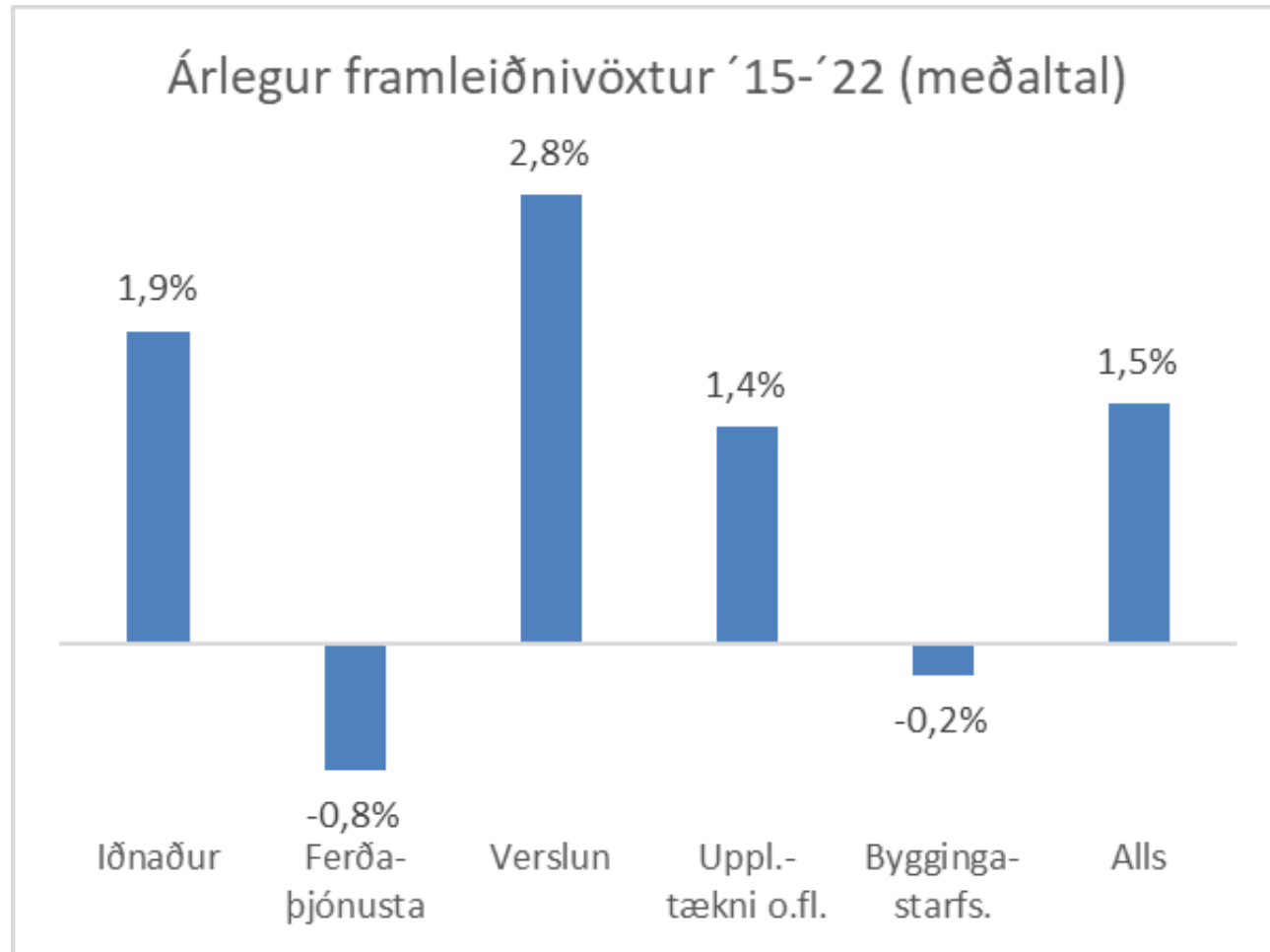
	Tímakaup	Framleiðni
2015-2018	5,2%	1,3%
2019-2022	-0,9%	1,7%
2015-2022	1,7%	1,5%

*Tímakaup leiðrétt með verðbólgu (vísitölu neysluverðs)

Laun: Laun og tengd gjöld á unna vinnustund, leiðrétt með verðlagsvísitölu vergra þáttatekna. Framleiðni eru vergar þáttatekjur á unna vinnustund. Framleiðni, tímakaup og verðlagsvísitala eru án opinberrar stjórnsýslu, fræðslustarfsemi, heilbrigðis- og félagsþjónustu. Heimild: Hagstofa Íslands.

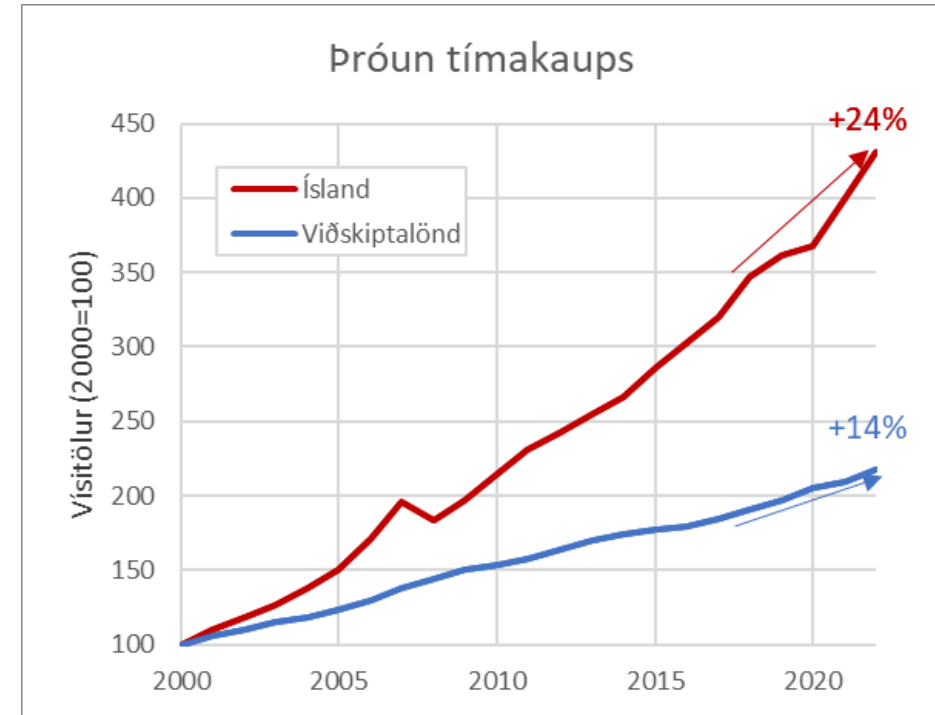
Framleiðnivöxtur atvinnugreina mismikill

Atvinnugreinar: Iðnaður: B,C,D,E. Ferðaþjónusta: H,I,N. Verslun: G.
Upplýsingatækni o.fl.: J,M,S95. Byggingastarfsemi: F.
Heimild: Hagstofa Íslands.

Samkeppnishæfni

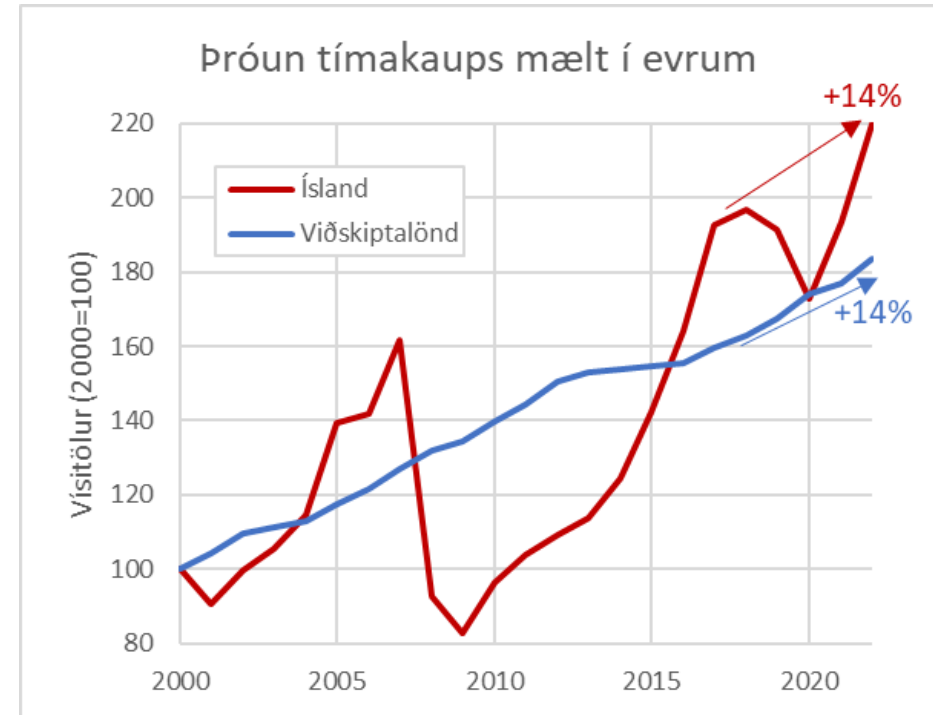
- Tryggir hátt endurgjald fyrir vinnuafli, fjármagn og náttúruauðlindir
- Kostnaðarsamkeppnishæfni:
 - Vöxtur kostnaðar umfram framleiðni getur dregið úr afkomu útflutningsgreina

Tímakaup: Laun og tengd gjöld á á hverja unna vinnustund, án opinberrar stjórnslu, fræðslustarfsemi, heilbrigðis- og félagsþjónustu.
Viðskiptalönd: Evrusvæði, Danmörk og Noregur (vegið með viðskiptavogum)
Heimild: Eurostat og Seðlabanki Íslands.

Samkeppnishæfni

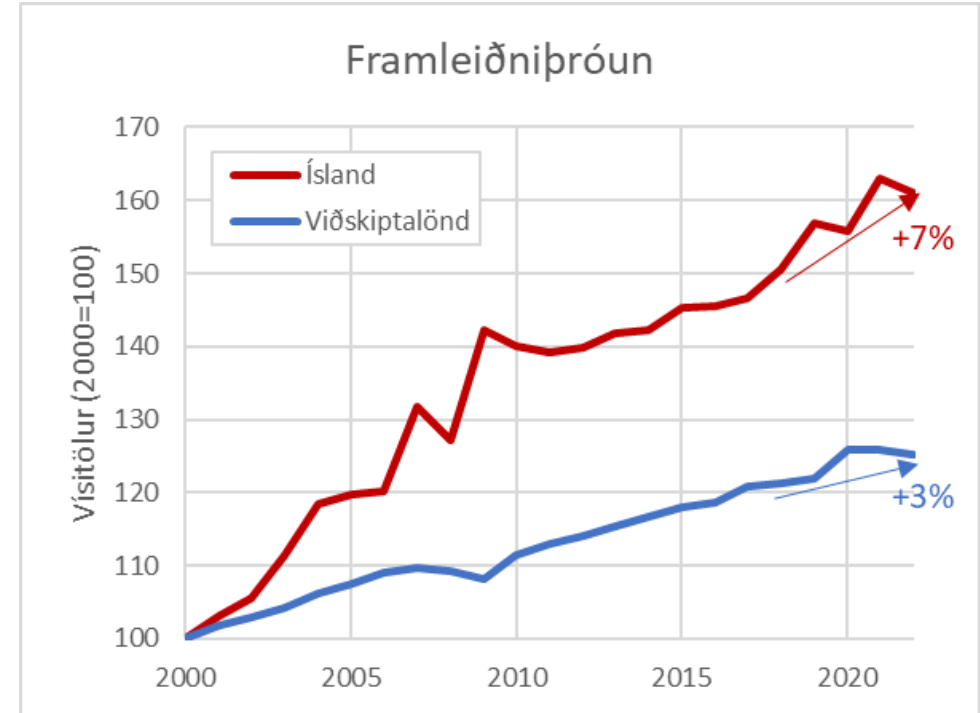
- Tryggir hátt endurgjald fyrir vinnuafli, fjármagn og náttúruauðlindir
- Kostnaðarsamkeppnishæfni:
 - Vöxtur kostnaðar umfram framleiðni getur dregið úr afkomu útflutningsgreina
- Veiking krónunnar dró úr launahækkunum mældum í evrum

Tímakaup: Laun og tengd gjöld á á hverja unna vinnustund, án opinberrar stjórnsýslu, fræðslustarfsemi, heilbrigðis- og félagsþjónustu.
Viðskiptalönd: Evrusvæði, Danmörk og Noregur (vegið með viðskiptavogum)
Heimild: Eurostat og Seðlabanki Íslands.

Framleiðnivöxtur á Íslandi og viðskiptalöndum

- Meiri framleiðnivöxtur á Íslandi

Framleiðni: Vinnsluvirði þáttatekjur á hverja unna vinnustund, án opinberrar stjórnarsýslu, fræðslustarfsemi, heilbrigðis- og félagsþjónustu.

Viðskiptalönd: Evrusvæði, Danmörk og Noregur (vegið með viðskiptavogum)

Heimild: Eurostat og Seðlabanki Íslands.

Umtalsverðar launahækkarnir

- Hins vegar
 1. Viðskiptakjarabati (verð á alþjóðamörkuðum)
 2. Gengið veiktist
 3. Meiri framleiðnivöxtur